

เชฟตุ้ย เสนอเจอร์
 แหกทุกความคิดพลิกชีวิตมนุษย์เงินเดือน

เชฟตุ้ย เสนอเจอร์ เอเชีย

เมื่อวิศวกรพันตัวสู่อำนาจบาร์บีคิวเงินวัน
 เรื่องราวจุดไฟฝันจึงเกิดขึ้น!

สำนักพิมพ์มิชชัน www.mitchonbook.com

ข่าวสด & กลาง & หลาย

วันอังคารที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2557

50ค่าย50สถาบัน
 'หมื่นพันรอยยิ้ม'

24

สดจากเยาวชน...

วิกฤตภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงทั่วโลก หรือ **ไคลเมต เชนจ์ (climate change)** ซึ่งเป็นสาเหตุของสภาวะอากาศแปรปรวนในหลายภูมิภาค กำลังเป็นประเด็นสำคัญของรัฐบาลนานาชาติในขณะนี้

ในปัจจุบันวงการวิทยาศาสตร์สากลเห็นตรงกันแล้วว่า สภาวะดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ผ่านมลพิษจากพลังงานฟอสซิล (เช่น น้ำมัน ถ่านหิน) ขณะที่รัฐบาลหลายประเทศกำลังหาทางหยุดยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม เช่น รัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่รัฐบาลจีน ก็เพิ่งลงนามร่วมข้อตกลงภาวะ ทั้งที่เป็น "อริ" ต่อกันในทางการเมืองระหว่างประเทศ

ญี่ปุ่นซึ่งเป็นหนึ่งในมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก ก็มีบทบาททางด้านนี้เหมือนกัน เห็นได้จากโครงการ "เมืองสิ่งแวดล้อม" คิตะคิวชู ทางภาคใต้ของประเทศญี่ปุ่น หรือที่เรียกว่า เกะะคิวชู

ผู้เขียนมีโอกาสเยือนเมืองดังกล่าวเมื่อต้นเดือนที่ผ่านมา ด้วยความอนุเคราะห์ของสำนักงานโครงการตั้งถิ่นฐานแห่งสหประชาชาติประจำญี่ปุ่น (ยูเอ็นแฮบิตัท) และองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวคิวชู

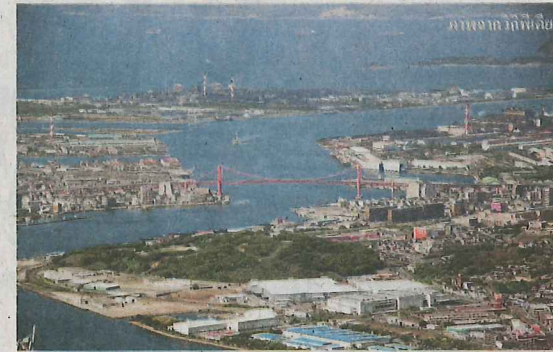
ที่จะมาเป็นเมืองต้นแบบสำหรับพลังงานยุคใหม่นั้น คิตะคิวชูเคยเป็นแหล่งอุตสาหกรรมหนักและประสบภาวะมลพิษอย่างหนักหนา

โรงงานในคิตะคิวชู

รูปมลภาวะในคิตะคิวชูสมัยก่อน

คิตะคิวชูในปัจจุบัน

คิตะคิวชู-นำทิ้งน้ำเสีย

ต้นแบบเมืองพลังงานรุ่นใหม่

บริการ สาธารณูปโภค และการรักษาปลอดภัยให้สะดวกรวดเร็วและมีความเป็นเอกภาพขึ้นตามแนวคิด เมืองฉลาด หรือ Smart City

หลังจากได้เยี่ยมชมโครงการต่างๆ แล้วผู้เขียนจึงถือโอกาสถามเจ้าหน้าที่ว่า คิตะคิวชูกำลังทดลองใช้พลังงานจากหลายแหล่ง แต่กลับไม่มีพลังงานนิวเคลียร์เลย แสดงว่าพลังงานนิวเคลียร์ไม่ได้ถือว่าเป็น "พลังงานสะอาด" ใช่หรือไม่?

มาสดอตประจำเมืองคิวชู

เจ้าหน้าที่อธิบายว่า จริงๆ แล้วพลังงานนิวเคลียร์ถือว่าสะอาดและปลอดภัยมาก เมื่อเทียบกับพลังงานอื่นๆ อย่างถ่านหินและน้ำมัน และญี่ปุ่นก็ใช้พลังงานนิวเคลียร์อย่างแพร่หลาย แต่จุดประสงค์ของศูนย์พลังงานรุ่นใหม่แห่งคิตะคิวชู คือเสาะหาพลังงานทางเลือก เพื่อที่ญี่ปุ่นจะได้ไม่ต้องพึ่งพาเฉพาะแต่พลังงานนิวเคลียร์อย่างเดียว

เพราะก่อนหน้านี้ก็เคยประสบวิกฤตขาดแคลนพลังงานทั่วประเทศมาแล้ว จากกรณีแผ่นดินไหวและสึนามิตถล่มเขตเซนได และเกิดเหตุกัมมันตรังสีรั่วไหลจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะ เป็นเหตุให้ต้องปิดเตา

กังหันลมผลิตไฟฟ้าของคิตะคิวชู

สาหัสมาแล้วในช่วงทศวรรษ 1960 ซึ่งเป็นยุคที่ญี่ปุ่นกำลังพัฒนาตน ให้เป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก กล่าวกันว่าในช่วงที่รุนแรงที่สุด แม้แต่ท้องฟ้าของคิตะคิวชูก็เป็นสีหม่น เพราะควันจากโรงงานและกากสารพิษต่างๆ

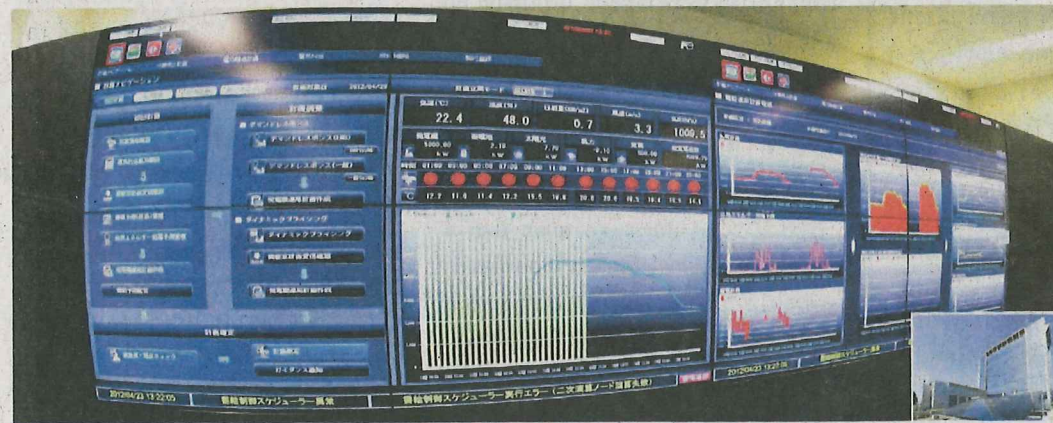
ต่อมาประชาชนและสื่อมวลชนได้รวมตัวกันเรียกร้องให้ภาครัฐแก้ปัญหามลภาวะ จนรัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลกลาง และภาคธุรกิจร่วมมือกันเปลี่ยนโฉมหน้าของเมือง ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

คล้ายกับเมืองมินามาตะ ที่มาของชื่อโรคปรอทเป็นพิษ หรือ โรคมินามาตะ เนื่องจากเคยเป็นเมืองอุตสาหกรรมหนักและปล่อยมลพิษละเลยความปลอดภัยของสาธารณสุข ภายหลัง

วิวรวม

ก็พลิกตัวกลายเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมได้เช่นกัน ในปัจจุบัน เขต "เมืองสิ่งแวดล้อม" ของคิตะคิวชู หรือชื่อทางการว่า "ศูนย์พลังงานรุ่นใหม่" ตั้งอยู่บนเนื้อที่ที่ถมลงไปในทะเล แยกออกจากตัวเมืองอย่างชัดเจน เป็นที่ตั้งของแหล่งพลังงานธรรมชาติ 4 ประเภทหลักๆ นั่นคือ พลังงานลม แสงอาทิตย์ ก๊าซธรรมชาติ และไฮโดรเจน ป้อนพลังงานไฟฟ้าให้แก่โรงงานในพื้นที่อย่างเอกเทศ เป็นโครงการนำร่องเพื่อศึกษาการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนระหว่างอุตสาหกรรมยุคใหม่ พลังงานยุคใหม่ และสิ่งแวดล้อม

Smart Community Center แสดงปริมาณอุปสงค์-อุปทานการใช้พลังงาน

คตะควชู

ฟูกูโอกะ

นางาซากิ

มินามาตะ

ที่สำคัญคือ พลังงานเหล่านี้ไม่ก่อให้เกิดมลพิษ ทำให้อากาศรอบๆ คิตะคิวชูสะอาดจนเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์นกหายาก ขณะที่กระบวนการรีไซเคิลของคิตะคิวชู ก็มีประสิทธิภาพถึงขนาดรีไซเคิลขยะได้มากถึงร้อยละ 98 (อีกร้อยละ 2 ก็ยังนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น เป็นเชื้อเพลิงหรือทำเป็นวัสดุถมถนน)

สำหรับพลังงานที่เหลือ จากการป้อนให้แก่

รถนำเที่ยวแบบไม่มีมลพิษในคิตะคิวชู

การนิคมอุตสาหกรรมประเทศไทย (กทอ.) ลงนามร่วมมือกับคิตะคิวชู

北九州市とタイ工業団地公社 (IEAT) との協力覚書締結式
Memorandum of Understanding on Cooperation for the Development of Maptaphut Eco Industrial Town
Between the City of Kitakyushu, Japan And The Industrial Estate Authority of Thailand, Ministry of Industry, The Kingdom of Thailand

โรงงานในพื้นที่ ก็นำไปจำหน่ายให้กับบริษัทพลังงานไฟฟ้า เพื่อนำรายได้มาปลูกต้นไม้เพิ่มเติม และรณรงค์รักษาสิ่งแวดล้อมในทางอื่นๆ

สาเหตุที่ต้องสร้างพื้นที่ยื่นลงไปในทะเล และแยกออกจากตัวเมือง ก็เพื่อจะได้ศึกษาการทำงานของศูนย์พลังงานยุคใหม่อย่างละเอียด ถ้าหากพบว่าโมเดลนี้คุ้มค่ากับ

สำเร็จแล้วพอสมควรตั้งแต่ก่อตั้งมาเมื่อ 20 กว่าปีก่อน

เจ้าหน้าที่ของศูนย์พลังงานรุ่นใหม่แห่งคิตะคิวชู อธิบายว่า เหตุผลที่คิตะคิวชูประสบความสำเร็จอย่างมาก เป็นเพราะความร่วมมือทั้งจากภาครัฐ และภาคประชาชน

กล่าวคือ ประชาชนคิตะคิวชูมีระเบียบวินัยในการรีไซเคิลขยะ ประหยัดไฟฟ้า อีกทั้งยังลงขันกันบริจาคเงินช่วยภาครัฐติดตั้ง แผงโซลาร์เซลล์ (solar cells) ในเขตศูนย์พลังงาน และซื้อโซลาร์เซลล์มาติดบนบ้านของตนเองด้วย

ภาพเทศกาลท้องถิ่นของคิตะคิวชู (ภาพจากเว็บไซต์ Fukuoka Now)

เบิร์ต ธงไชย - ชมพู่ อารยา ในละคร กลกิโมโน ถ่ายที่คิตะคิวชู

ความสำเร็จดังกล่าว ทำให้นักวิจัยจากหลายชาติเดินทางมาศึกษาโครงการนำร่องที่คิตะคิวชู ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญของคิตะคิวชูเอง ก็เดินทางไปให้คำแนะนำทางด้านเทคโนโลยีพลังงานทางเลือกให้กับหลายเมือง หลายประเทศ เช่น นครมุมไบ ประเทศอินเดีย เมืองต้าเหลียน ประเทศจีน

ดังนั้น คิตะคิวชูจึงเป็นเสมือนห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์กลางแจ้งขนาดใหญ่ เพื่อศึกษาหาทางออกอันยั่งยืนให้กับปัญหาสิ่งแวดล้อมและการย่อยหรือลดของพลังงานฟอสซิล ที่ทั่วโลกกำลังประสบกันอยู่

โดยเป็นการประยุกต์ใช้ทั้งเทคโนโลยี การสนับสนุนจากภาครัฐ ความร่วมมือของภาคธุรกิจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เข้าด้วยกันเป็นหนึ่งเดียว

ทั้งนี้ นอกจากคิตะคิวชูจะโค้งคำนึงจากโครงการนำร่องทางด้านพลังงานทางเลือก และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแล้ว เมืองแห่งนี้ยังรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่น และพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เป็นที่นิยมอีกด้วย ตัวอย่างหนึ่งของการผสมผสานความสำเร็จทางเทคโนโลยี เข้ากับการท่องเที่ยว ก็คือการจัดทัวร์โรงงานในคิตะคิวชู ตั้งแต่โรงงานแรกๆ ซึ่งเป็นบ่อเกิดการผกผันขั้นสู่แท่นมหาอำนาจของญี่ปุ่น ไปจนถึงโรงงานแบบไฮเทคในปัจจุบัน ที่ใช้หุ่นยนต์ช่วยผลิตสินค้า

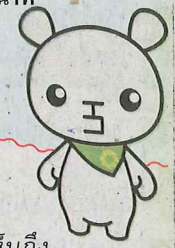
คิตะคิวชู ยังเป็นสถานที่ถ่ายทำของละครไทยเรื่อง กลกิโมโน ที่มี เบิร์ต ธงไชย แมคอินไตย์ และ ชมพู่ อารยา เอ.ฮาร์เก็ต แสดงนำด้วย โดยเฉพาะฉากสะพานดอกฟูจิ ซึ่งมีความงดงามเป็นที่โจษจันไปทั่ว

นอกจากนี้ ทางการของคิตะคิวชูกำลังวางโครงการขายอินเทอร์เน็ตทั่วเมือง เพื่อเชื่อมต่อ

วิธีเดินทางไปคิตะคิวชู

เครื่องบินจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ไปลงท่าอากาศยานเมืองฟูกูโอกะ (การบินไทยมีเที่ยวบินทุกวัน) ใช้เวลาบินประมาณ 5 ชั่วโมง 30 นาที

รถไฟชิงกันเซน จากสถานีอาซากะ-ฟูกูโอกะ ไปยังคิตะคิวชู ใช้เวลาประมาณ 16 นาที

ปฏิกรณ์นิวเคลียร์ ทั้งหมดเพื่อตรวจสอบความปลอดภัย

นี่เป็นตัวอย่างให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางนวัตกรรมของชาวญี่ปุ่น ที่พยายามฝ่าฟันสิ่งใหม่ๆ เทคโนโลยีใหม่ๆ ทางเลือกใหม่ๆ และพยายามปรับปรุงสิ่งที่เป็นอยู่

คนนอกมักจะมองญี่ปุ่นว่าเป็นประเทศที่เคร่งครัดในเรื่องประเพณี และอนุรักษ์อดีต เห็นได้จากสภาพสังคมที่ยังคงการปฏิบัติแบบเดิมๆ ไว้หลายประการ ซึ่งข้อนี้เป็นเรื่องจริง แต่อย่างไรก็ตาม ชาวญี่ปุ่นก็ไม่ได้ยึดติดกับอดีตอยู่อย่างเดียว และพยายามคิดค้นสิ่งใหม่ด้วยความคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาต่างๆ อยู่เสมอ

นี่คือสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ญี่ปุ่นเป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และเป็นทั้งผู้นำทางเทคโนโลยีที่สำคัญของโลกนั่นเอง

ธีรนิษฐ์ จารุวิสต์ร์